

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC590 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1046 (1) en 2013W1046 (2)

datum uitspraak 21/12/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Salesianen van Don Bosco,
(thans) gevestigd te [plaats]
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 8 januari 2015, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie:

- a. het advies d.d. 1 augustus 2014 met zaaknummer 2013W1046 (1), waarin het seksueel misbruik, gepleegd door de heer [naam aangeklaagde 1] (hierna: [naam aangeklaagde 1]), gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 8 augustus 2014, waarin verweerder te kennen geeft de grondverklaring over te nemen.
- b. het advies d.d. 18 augustus 2014 met zaaknummer 2013W1046 (2), waarin het seksueel misbruik gepleegd door de heer [naam aangeklaagde 2] (hierna: [naam aangeklaagde 2]) gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 25 augustus 2014, waarin verweerder te kennen geeft de grondverklaring over te nemen.

Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 9 april 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 5 juni 2015, opgesteld door mr. Hillenaar. Verweerder heeft bij brief van 2 juli 2015, opgesteld door mr. Baetens, daarop gereageerd

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar twee adviezen zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in de twee adviezen van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Algemeen

Verzoeker is geboren in [land] en meteen na de geboorte afgestaan. Hij is met harde hand opgevoed door een [zuster], die een kinderkuis leidde, en hij is in [jaartal] halsoverkop met haar naar Nederland gekomen. Kort daarop overleed deze zuster, waardoor verzoeker helemaal alleen was, zonder familie en vrienden. Hij is kort in een pleeggezin geplaatst maar werd daar opnieuw, aldus de Klachtencommissie, geconfronteerd met huiselijk geweld. Vervolgens werd verzoeker in [instelling] te [plaats] geplaatst. Verzoeker was door zijn voorgeschiedenis een kwetsbaar kind.

Seksueel misbruik door [naam aangeklaagde 1] (advies Klachtencommissie genoemd onder 1.1 a)

2.a [naam aangeklaagde 1] was als broeder in [instelling] belast met de verzorging van de jongens en tevens was hij vertrouwenspersoon en huiswerk-, sport- en spelbegeleider. [naam aangeklaagde 1] bouwde een vertrouwensband op met verzoeker; hij gaf hem een aai over zijn bol en voerde meelevende gesprekken met verzoeker. Dit was voor verzoeker een ongekende en welkome ervaring. De gesprekken en aanrakingen werden echter gaandeweg steeds intiemer en ontaardden in seksueel misbruik. [naam aangeklaagde 1] zorgde ervoor dat hij alleen was met verzoeker bijvoorbeeld in de slaapzaal of in een afgezonderd gedeelte van het gebouw. Ook vond het seksueel misbruik plaats tijdens het weekend en de vakanties wanneer de meeste kinderen naar huis waren en er geen of weinig toezicht was. [naam aangeklaagde 1] kwam ook langs als verzoeker al in bed lag om hem dan seksueel te misbruiken. Het misbruik bestond daaruit dat verzoeker heeft moeten dulden dat hij van zijn dertiende tot zijn zestiende jaar meerdere keren per maand door [naam aangeklaagde 1] werd betast aan zijn blote geslachtsdelen en dat [naam aangeklaagde 1] met zijn onderlichaam tegen verzoeker 'aanreed'.

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik dertien jaar oud.

Seksueel misbruik door [naam aangeklaagde 2] (advies Klachtencommissie genoemd onder 1.1 b)

2.b [naam aangeklaagde 2] was als broeder werkzaam als [functie]. Ook verrichtte hij werkzaamheden als [functie] en leidde hij de misdienaars op. [naam aangeklaagde 2] zocht al snel contact met verzoeker. Zo mocht verzoeker meehelpen in de keuken met brood smeren.

Dit contact met verzoeker mondde uit in seksueel misbruik. Dit seksueel misbruik heeft plaatsgevonden in de keuken, in de kamer van [naam aangeklaagde 2] en in de sacristie. Ook vond het seksueel misbruik plaats tijdens het weekend en de vakanties wanneer de meeste kinderen naar huis waren en er geen of weinig toezicht was. Samenvattend heeft verzoeker van zijn dertiende tot zijn zestiende jaar meerdere keren per maand moeten dulden dat [naam aangeklaagde 2] tegen hem 'opreed' en hem aan zijn geslachtsdelen betastte. Verzoeker was ook bij aanvang van dit seksueel misbruik dertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht de adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In deze adviezen is de klacht gegrond verklaard. Ook zijn overgelegd de besluiten van verweerder tot overname van de genoemde adviezen van de Klachtencommissie.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief d.d. 9 april 2015 is namens verzoeker bij brief d.d. 5 juni 2015 van mr. Hillenaar de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is na afronding van de [middelbare schoolopleiding] in [jaartal] in militaire dienst gegaan en in [jaartal] afgezwaaid. Na enkele baantjes is hij in [jaartal] bij de [werkgever] gaan werken. Daar heeft hij tot [jaartal] gewerkt. Toen is hij uitgevallen voor zijn werk wegens psychische klachten, die zijn terug te voeren op het onderhavige seksueel misbruik. Vanaf [datum] tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd in [jaartal] heeft hij aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering wegens volledige arbeidsongeschiktheid. Wel heeft hij in de jaren die volgden nog diverse andere inkomsten gehad (hij is werkzaam geweest als [beroep]) en deze inkomsten zijn steeds in mindering gebracht op zijn uitkering. Verzoeker heeft door zijn arbeidsongeschiktheid vermogensschade opgelopen, waaronder pensioenschade. Daarnaast is hij langere perioden onder behandeling geweest van een psychiater en een psycholoog en heeft hij daarvoor reiskosten moeten maken die worden begroot op €5.396,--.

De totale vermogensschade, bestaande uit gederfde inkomsten en pensioen alsmede uit gemaakte reiskosten, wordt begroot op €234.522,-- bruto.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële vermogensschade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 2 juli 2015, opgesteld door mr. Baetens, gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld.

Verweerder heeft het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan erkend en gegrond bevonden. Bij verzoekers stelling dat van substantiële vermogensschade sprake is die zonder gerede twijfel te wijten is aan het onderhavige seksueel misbruik, plaatst verweerder enkele kritische kanttekeningen. Zo is verweerder van oordeel dat uit de overgelegde stukken niet kan worden afgeleid dat de toestand van volledige arbeidsongeschiktheid zonder gerede twijfel voorkomt uit het onderhavige seksueel misbruik. Ook is verweerder kritisch over de wijze waarop de vermogensschade is berekend, omdat in dat kader deels is uitgegaan van jaarpogaven en deels van IB-aangiften. En dit zijn onvergelykbare grootheden, aldus mr. Baetens, waardoor niet tot een zuivere becijfering van de netto vermogensschade kan worden gekomen. Tot slot merkt verweerder op dat er geen bewijsstukken zijn ingediend die aantonen dat verzoeker reiskosten heeft gemaakt in verband met door hem gevolgde psychologische/psychiatrische behandelingen.

Mr. Baetens concludeert dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3 en dat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor - in het kader van de gelijke behandeling van gelijke gevallen - de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoeker niet in categorie 5 ingedeeld kan worden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder naar voren gebrachte gezichtspunten, beoordeeld.

4.6 In de arbeidsgeneeskundige rapportages (van [naam arbeidsgeneeskundige] d.d. [datum] en d.d. [datum]) staat vermeld dat problemen en gebeurtenissen op het werk bij verzoeker luxerend hebben gewerkt. 'Door het gedrag van leidinggevende werd verzoeker pijnlijk herinnerd aan zijn jeugdtrauma's' en 'De oorsprong van deze klachten bevindt zich in traumatische jeugdervaringen, waaronder affectieve verwaarlozing', aldus [naam arbeidsgeneeskundige]. [naam arbeidsgeneeskundige] haalt in zijn rapportage ook psychiater [naam psychiater] aan (met wie hij regelmatig contact heeft), die spreekt van zeer ernstige traumatisering in vroege jeugd en die meldt dat bepaalde personen in de werksituatie herbeleving luxeren.

Daarmee is niet in discussie (dit wordt ook niet door verweerder betwist) dat verzoeker in [jaartal] is uitgevallen voor zijn werk wegens 'psychische problemen die hun oorsprong vinden in jeugdtrauma's'.

Evenmin is in discussie dat verzoeker vanaf [datum] volledig arbeidsongeschikt is geweest, alsmede dat nadien verworven inkomsten werden verrekend met zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering, waar hij tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd aanspraak op heeft moeten maken.

4.7 In deze procedure gaat het om de vraag of zonder gerede twijfel kan worden geconcludeerd dat de psychische problemen, die de reden waren voor de voortdurende arbeidsongeschiktheid, al dan niet (gedeeltelijk) hun oorsprong vinden in het onderhavige seksueel misbruik. In dat kader is de vraag relevant waaruit die 'jeugdtrauma's' hebben bestaan en of daarmee alléén het onderhavige seksueel misbruik wordt bedoeld of ook andere negatieve omstandigheden.

Uit het relaas van verzoeker zelf, zoals verwoord in overweging 2.1 van het advies van de Klachtencommissie, blijkt dat verzoeker reeds in [land], dus voor zijn komst in [jaartal] op ongeveer 11 jarige leeftijd naar Nederland, een moeilijke periode heeft doorgemaakt. Hij is na zijn geboorte afgestaan en vervolgens in alle opzichten met harde hand opgevoed door [zuster], aldus verzoeker. Kort na aankomst in Nederland overleed zij, waardoor verzoeker er helemaal alleen voor stond. Hij is toen korte tijd in een pleeggezin geplaatst, maar werd daar opnieuw geconfronteerd met huiselijk geweld.

Later in zijn leven, in de periode [jaartal]-[jaartal], is verzoeker onder behandeling geweest van een psychiater bij de [instelling]. Met deze psychiater heeft verzoeker zijn moeilijke

jeugd besproken, maar het seksueel misbruik heeft hij niet naar voren durven en kunnen brengen, aldus nog steeds overweging 2.1 van het advies van de Klachtencommissie.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat onder 'jeugdtrauma's' ook in ieder geval deze vroege periode moet worden beschouwd en dat deze moeilijke jeugd een aandeel moet hebben gehad in (het ontstaan van) verzoekers psychische problematiek.

Daarnaast zijn er ook aanwijzingen dat de 'situationele werksituatie van verzoeker' meespeelde in het ontstaan van verzoekers arbeidsongeschiktheid. Verzoeker had het idee dat hem op het werk onrecht was aangedaan en heeft destijds een advocaat in de arm genomen i.v.m. een arbeidsrechtelijke procedure (zo staat in de rapportage van [naam arbeidsgeneeskundige] van [datum]). Hij voelde zichzelf bovendien ook met name 'situatief arbeidsongeschikt' en wilde graag bij een andere werkgever hervatten, aldus deze rapportage.

4.8 Desalniettemin is de Compensatiecommissie van oordeel dat ook het onderhavige seksueel misbruik zonder gereede twijfel moet worden gerangschikt onder de eerder genoemde jeugdtrauma's die bij verzoeker opspeelden. Het gaat in dit geval om ernstig en langdurig seksueel misbruik dat hem door twee personen is aangedaan, terwijl hij zich toentertijd -zoals hiervoor reeds uiteen is gezet- in een uitermate kwetsbare positie bevond. Onder 'jeugdtrauma's' moet daarom redelijkerwijs ook het seksueel misbruik worden verstaan. Het feit dat het seksueel misbruik door verzoeker niet is genoemd in de contacten met de verzekeringsgeneeskundige van het [instantie], waardoor het niet expliciet in diens rapportages wordt vermeld, maakt dit niet anders. De Compensatiecommissie ziet geen redenen om te twijfelen aan de juistheid van verzoekers verhaal dat hij -afkomstig uit de [buitenlandse] cultuur en gebukt gaand onder een diep gevoel van schaamte- dit slechts in een zeer beperkte kring heeft durven vertellen.

4.9 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat de gestelde vermogensschade, bestaande uit inkomstenderving en gemiste pensioenopbouw door de ontstane arbeidsongeschiktheid en het voortduren daarvan, gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking dient te komen. Dit geldt ook voor een deel van de gemaakte reiskosten, nu uit de overgelegde verzekeringsgeneeskundige rapportages afdoende is gebleken dat verzoeker gedurende langere tijd bij psycholoog [naam] en bij psychiater [naam psychiater] onder behandeling is geweest.

4.10 Tot slot spreekt de Compensatiecommissie haar bewondering uit voor de wijze waarop verzoeker ondanks zijn moeilijke jeugd een [middelbare school] opleiding heeft gevolgd en jarenlang, zelfs in de periode toen psychische problemen en arbeidsongeschiktheid opspeelden, werkzaam is geweest en gebleven. Gevoelens van schaamte en zelfverwijten zijn op zich zelf genomen begrijpelijk, maar niet terecht, nu van een jonge tiener, zeker in een situatie waarin hij 'geen thuis heeft' niet zonder meer verwacht mag worden dit seksueel misbruik te kunnen voorkomen. Het zijn [naam aangeklaagde 1] en [naam aangeklaagde 2] geweest die misbruik hebben gemaakt van hun positie en overwicht en daarbij verzoekers kwetsbaarheid ernstig hebben misbruikt.

Bovendien heeft verzoeker zelf, toen hij ouder werd, wél uit eigen beweging een halt toe kunnen roepen aan het misbruik.

4.11 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies binnen categorie 5 een bedrag van €45.000,- aan verzoeker te betalen, voor zowel materiele als immateriële schade.

4.12 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.550,24 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van

oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €45.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €3.550,24 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 21/12/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter